

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R. Z. i E. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.
o nieobciążanie odpowiedzialnością z tytułu składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 czerwca 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawców od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2015 r., III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację R. Z. i E. S. (dalej także „wnioskodawca” i „skarżący”) od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 4 lutego 2015 r., VII U (...), którym (w punkcie I) Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. (dalej „organ rentowy”) z dnia 22 lutego 2013 r., stwierdzając, że R. Z. i E. S., jako spadkobiercy J. Z. (dalej także „spadkodawca”), zmarłej w dniu 11 maja 2010 r. ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu niezapłaconych składek w łącznej kwocie 543.457,66 zł do wysokości $\frac{1}{2}$ udziału w spadku, to jest w kwocie po 271.728,83 zł. W punkcie II wyroku Sądu Okręgowego oddalono odwołania, zaś w punkcie III zasądzono od powodów na rzecz strony pozwanej koszty procesu w łącznej kwocie 7.200 zł. Sąd Apelacyjny uznał apelację za bezzasadną, zaznaczając, że z treści apelacji

wynikało, iż jej przedmiotem było jedynie naruszenie prawa procesowego, co czyni bezspornym fakt ponoszenia odpowiedzialności za należności spadkowe wnioskodawców. Sąd Apelacyjny ocenił te zarzuty jako niezasadne, ponieważ żadne z podniesionych uchybień nie prowadziło do nieważności postępowania, a w szczególności do pozbawienia możliwości wnioskodawców obrony ich praw (art. 379 § 5 k.p.c.). W kwestii naruszenia art. 224 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. oraz art. 128 k.p.c. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu Okręgowego a ponadto ustalił, że akta spraw egzekucyjnych dotyczących spadkodawcy oraz odpisy pism procesowych i załączników stanowiły materiał dowodowy w sprawie, a strony miały do nich swobodny, nieograniczony dostęp. Wnioskodawcy nie składali zastrzeżeń odnośnie do naruszenia procedury w tym zakresie, jak również nie składali wniosków o doręczenie odpisów pism procesowych wraz z załącznikami. Sąd podzielił natomiast zarzut błędnego sformułowania przez Sąd Okręgowy postanowienia dowodowego, które to uchybienie nie miało jednak istotnego znaczenia dla postępowania i nie spowodowało nieważności postępowania.

Od powyższego wyroku pełnomocnik wnioskodawców wniósł skargę kasacyjną i zarzucając naruszenie zarówno przepisów postępowania – art. 224, 227 oraz 233 k.p.c. a także art. 128 § 1 k.p.c. jak również prawa materialnego – art. 5 k.c. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda poniesionych przez niego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniono naruszeniem przepisów postępowania, w tym postępowania dowodowego, w postaci braku formalnego dopuszczenia i przeprowadzenia na rozprawie dowodu z dokumentów, na podstawie których został wydany wyrok. Skutkiem tego wnioskodawcy nie mieli możliwości odnieść się do dokumentów, które legły u podstaw wydanego wyroku. Naruszenie prawa materialnego zostało oparte na stwierdzeniu, że w związku ze zmianą art. 1015 § 2 k. c. w związku z wejściem w życie w dniu 18 października 2015 r. ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 539), Sądy winne były ocenić żądanie organu rentowego w kontekście zasad współżycia

społecznego (art. 5 k.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Skargę kasacyjną można oprzeć jedynie na takim naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), a skarżący jest zobowiązany do wykazania takiego wpływu (art. 232 k.p.c.). Nadto wskazanie w takim kontekście oczywistego uzasadnienia skargi jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący jako skutek naruszenia przepisów postępowania wskazali brak możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym oraz brak możliwości procesowej odniesienia się do wydanego w sprawie postanowienia dowodowego. Należy zauważyć, że na takich zarzutach została oparta apelacja. Sąd Apelacyjny ustalił, że aktywny udział Skarżących na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji falsyfikuje twierdzenie o wystąpieniu takiego skutku. Powtórzenie twierdzenia o wystąpieniu takiej okoliczności stanowi niedozwoloną polemikę (art. 393³ § 3 k.p.c.) z faktami ustalonymi przez Sąd Apelacyjny. Nadto Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 stycznia 2016 r., II UK 292/15 (niepubl.) zauważył, że powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Nadto w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2015 r. trafnie zauważono, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa

materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wobec ustalenia przez Sąd Apelacyjny, że zaistniałe w sprawie naruszenie przepisów postępowania nie miało istotnego wpływu na wynik sprawy, nie jest możliwe stwierdzenie zaistnienia przesłanek z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. i tym bardziej nie istnieją przesłanki stwierdzenia naruszenia ich w kwalifikowanej formie wyrażonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odnosząc się do zarzucanego naruszenia przepisów prawa materialnego i ich na etapie tzw. przedsądu nie oceniając, trzeba jednak zauważyć, że podstawą wydania przedmiotowej decyzji organu rentowego były przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), a także w zakresie odpowiedniego stosowania również przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja Podatkowa. Decyzja nie została wydana na podstawie ani art. 5 ani art. 1015 k.c. Nadto żadna ze wskazanych ustaw nie uprawnia do zastosowania wymienionych przepisów k.c. w przedmiotowej sprawie. Art. 1015 k.c. był podstawą wydania prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 19 września 2011 r., VIII Ns (...), w sprawie nabycia spadku po spadkodawcy. Nie jest zatem możliwe sformułowanie zasadnego zarzutu opartego na naruszeniu przez Sąd Apelacyjny wskazanego w skardze art. 5 k.c. Ponadto ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 539), która dokonała wskazanych w skardze zmian w zakresie treści art. 1015 § 2 k.c., w art. 6 przesądziła, że przepisów k.c. w nowym brzmieniu nie stosuje się do spadków otwartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Wreszcie należy wskazać, że art. 5 k.c. dotyczy sprzeczności z zasadami współżycia społecznego prawa podmiotowego. Hipoteza art. 1015 k.c. dotyczy nabycia spadku z mocy prawa, a zatem nie jest możliwe naruszenie art. 5 k.c. polegające na zastosowaniu art. 1015 k.c.

Z tych względów, nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w

postanowieniu.